

İnternet Terimleri

AUP (Kabul Edilebilir Kullanım Politikaları); Birçok transit iletişim ağı üzerlerinden geçecek bilgilerin içeriğini kısıtlamaktadır. En çok bilinen örnek NSFNET'in ticari kullanıma izin vermeyen kabul edilebilir kullanım politikalarıdır. AUP yürütmesi ağa göre değişmektedir.

Access mechanism (Erişim Mekanizması); Bir veya birden fazla yazma ve okuma kafasını, istenilen yazma ve okuma konumuna getiren mekanizma. Bu mekanizma, yazma ve okuma kafaları sabit olan sistemlerde veri ortamını hareket ettirmek için kullanılır.

Access privileges; Dosyalarda değişiklik yapmak ve erişmek için imtiyaz.

Access; time Belleği okumak için gerekli süre.

Access; Depolanmış olduğu yerden bir bilgiye, (data) veya bir cihaza (bir disket okuyucusu gibi) girişi sağlamak, okumak veya yazmak.

Accuracy; Hatadan uzaklık derecesi. Accuracy, Precesion ile karıştırılır. Oysa Percision, herhangi bir ölçme işleminde hassasiyet için kullanılır.

ACTV; Klasik televizyonlardan biraz daha iyi resim kalitesi olan HDTV sistemine geçiş olarak kabul edilen TV yayın sistemi.

Administrative domain; AD Yönetmel alan.

Ağ; Bilgisayar ağı değişik yerlerdeki bilgisayar sistemlerini birbirine bağlayan bir veri iletişim sistemidir. Bir ağ WAN ve LAN'ların değişik birleşimlerinden oluşabilir. Yerel alan ağı (Local Area Network), Geniş Alan Ağı (Wide Area Network), ağlar arası ağ (internet).

AD/DA (Çevirici); Analog ses işaretlerini sayısal işaretlere ya da tersi işlemi aynı şekilde hazırlayan devrelerdir.

A/D-D/A (Çeviriciler); Bilgisayarlı müzik sistemlerinde (CD, DAT, HD Recording sistemler) analog bilgileri digital'e ya da bunun tersini yapan elektronik devreler. Bunlar kalitelerine göre fiyatlanırlar. Sistem

maliyetlerinde büyük yer tutar. Örneğin, üzerinde bu çeviriciler bulunmadığından Waveboard'ın fiyatı oldukça düşüktür.

Adapter (Adaptör); Direkt olarak birbirlerine uyum sağlamayan iki konektörün veya cihazın bağlanmasını sağlayan bir aracı cihaz. Uygunlaştırıcı, çevirici, güç kaynağı.

ADC; Analog sinyalleri karşılığı olan dijital sinyallere dönüştüren bir cihaz.

Address (adres); Bir kaydı, bölümü veya bilginin saklı olduğu kısmı ifade eden isim, etiket veya rakamdır. İnternette kullanılan üç tip adres vardır. Bunlar e-posta adresi; IP, internet ya da internet adresi; donanım ya da MAC adresidir.

Address resolution; Alfa sayısal bir internet adresine karşılık gelen sayısal fiziksel adrese çevirme işlemi.

Administrative domain (yönetmel alan); Tek yönetim birimi tarafından idare edilen ana sistemler, yöneticiler ve birbirine bağlı iletişim ağlarının bütünü.

ARPANET; İleri Araştırma Projeleri Ajansı Bilgisayar Ağı. ARPA tarafından finanse edilen ve internete öncülük eden bir uzun mesafe iletişim ağıdır. İletişim konusundaki araştırmalara temel oluşturmuş, İnternet'in geliştirilmesi sırasında omurga rolü üstlenmiştir. ARPANET birbirine kiralık hatlar üzerinden bağlı ve paket anahtarlayan bilgisayar sistemlerinden oluşmuştur.

Aerial; Anten

A-F; Alçak frekans, radyo frekans, ses frekans.

A/V; Audio/Video (Ses görüntü).

Auto-focus; AF Kameralarda netliğin otomatik olarak sağlanmasıdır.

AIX IBM; tarafından geliştirilen UNIX tabanlı işletim sistemi.

Aldus Freehand; Değişik ortamlarda sunum ve grafik özelliği de ileri düzeyde bir program.

Aldus PageMaker; PC'lerde en yaygın kullanılan masaüstü yayıncılık programı olan Aldus PageMaker, grafik yazılımları ve tarayıcıları ile oluşturduğunuz grafikleri kolayca yerleştirip formatlamanıza imkan veren masaüstü yayıncılık programı.

Alfa kanalları; Grafik tasarım araçlarında dökümanı oluşturan kanalların haricindeki her yeni kanala verilen isim. Seçili alan, Save Selection ile kaydedildiğinde bir alfa kanalı oluşur. Ayrıca Channels paletinde New Channel ile oluşturulan her yeni kanal, aynı zamanda alfa kanalıdır.

Alias (takma ad); Uzun ve hatırlaması zor bir ismin yerine kullanılan genelde kısa ve hatırlaması kolay isimler.

Aliasing; Bilgisayar grafik şekillerinin kenarlarında bulunan, bazin jaggies diye de adlandırılan bir efekt.

Alphanumeric; Alfabetik ve nümerik karakterlerden oluşmuş kelime. Rakam, kelime ve özel semboller ihtiva eden karakter seti.

ANSI; Amerikan Ulusal Standart Enstitüsü. Bu organizasyon bilgisayar ve iletişim gibi bir çok alanda A.B.D. standartlarını belirlemektedir. Bu organizasyon tarafından onaylanan standartlar ANSI standartları olarak anılmaktadır. (örneğin ANSI C. ANSI tarafından onaylanmış bir C dilidir). ANSI, bir ISO üyesidir.

Analitik; Elektronik devrelerin matematiksel yolla çözümlenmesi. ®

Analog computer; Analog hesaplayıcı (Analog Bilgisayar).

Analog devre; Lineer devre, giriş verilenin fonksiyonu olarak çıkışı değiştiren devre.

Analog digital; convertor Analog sinyali sayısal sinyale dönüştürücü.

Analog film recorder; Bilgisayar ekranından alınan bir görüntüyü, alındığı biçimde ve ekrandaki aynı ayırışmda kaydeden bir film alıcısı.

Analog monitor Analog; bir sinyal kullanan ve birincil renkleri sonsuz sayıda gölgeler ya da gri bir skala halinde gösteren bir ünite.

Analog; İşlemden geçirilen yada yeniden orjinal bir görüntü veya sesi temsil eden bir elektirik sinyalinin varyasyonu.

ANCHOR (çapa); HTML dosyalarında kullanılan "anchor" aktif döküman içinde başka bir bölgeye gitmek veya bambaşka bir sayfaya dallanmak için kullanılır. (Genellikle altı çizili mavi bir metin şeklindedir.)

Animation (animasyon); Grafiklerin belli bir senaryo doğrultusunda canlandırılması işlemidir. Hareket her zaman insanların ilgisini çeker ve eğlendirir fakat animasyon işlevi eğlendirmekten ibaret değildir. İçinde yoğun mesajlar taşıyabilir, tasarımı ilginç kılar ve özgün bir nitelik

kazandırır. Animasyonun tüm bu görevleri yerine getirebilmesi kullanıldığı yere, miktara ve en önemlisi kalitesine bağlıdır. Teknik Bilgi Multimedya uygulamalarının içinde animasyonlar teknik olarak ikiye ayrılır. Nesne animasyonu: Herhangi bir değişime uğrayan nesne ve yazıların ekran üzerinde hareketlenmeleri veya yer değiştirmeleridir. Kare animasyonu: Nesnelere değişik karelerin birbirleri ardına oynatılmaları suretiyle hareket verilmesidir. Bu animasyonlar mevcut filmlerle oynama (kare boyama, morfoz vs.) veya yeni baştan film yapma yoluyla gerçekleştirilebilir. Kare animasyonları iki veya üç boyutlu olabilirler.

Animatic Videoteyp'de; ya da bilgisayar ekranında gösterilen bir video programının görüntüsel dış çizgisi.

Anonymous; FTP Anonim FTP kullanıcıların kullanıcı adı ve şifre belirtmeden internet üzerindeki herhangi bir yerdeki dökümanlar, dosyalar, programlar ve bunun gibi bir çok arşivlenmiş veriyi bilgisayarınıza aktarmanıza izin verir. Ağ üzerindeki bir kullanıcı "anonymous" kullanıcı adını vererek güvenlik önlemlerini aşar ve sistemdeki genel erişime açık dosyalara erişir.

Anti aliasing; Grafik tasarım araçlarında; alanların eğilimli hatlarını oluşturmak için kullandığı, alan rengi ile alan kenarındaki renk arasında geçişi sağlayan farklı tonlarda pikseller.

Antialias; Bilgisayarlardaki her resim piksellerden oluştuğu için, eğik kenarlarda genellikle çirkin sivri uçlu merdiven basamakları oluşur. Antialias bu kenarları güzleştirmek için kullanılan bir methoddur. Bu esnada kenarlar biraz silinmesine rağmen, göze subjektif olarak daha keskin ve düz görünür. Ayrıca bu düzleştirme işlemi de daha çok hesaplama süresi gerektirir.

Appletalk Apple; bilgisayar ürünleri ve diğer bilgisayarlar arasında iletişimi sağlamak amacıyla geliştirilmiş bir iletişim protokolüdür. Şu anda 235Kb/s hızında çalışan Localtalk ve 10Mb/s hızında çalışan Ethertalk gibi uygulamaları vardır.

Application (Uygulama); Doğrudan kullanıcı için bir işlevi yerine getiren program. FTP, mail ve telnet kullanıcı programları iletişim ağı uygulamalarına örnek oluştururlar.

Archie; İnternet üzerindeki bilgileri otomatik olarak derleyen, düzenleyen ve kullanıma sunan bir sistem. Archie'nin ilk uygulamaları sadece İnternet üzerindeki tüm FTP arşivlerini tarayıp index oluşturmakta, aradığınız dosyaların İnternet üzerindeki hangi makine ve dizinlerde olduğunu

listelemekteydi. Daha sonraki uyarlamaları diğer bilgi türlerini de sağlamaktadır.

ASCII; Birçok bilgisayarın kullandığı standart 8 bitlik haberleşme kodudur.

Aspect ratio; Bilgisayarlı grafik işlemlerinde, bir çerçevenin veya bir görüntünün yatay ölçülerinin, dikey ölçülerine göre oranı. Bu oranın korunması veya kontrol edilmesi, bir görüntünün sağlanması veya baskıya geçirilmesi için önemlidir.

Assemble editing; Video görüntü sekansları playbek bir VCR'den bir VCR alıcısına, edit control cihazından, pre-roll veya yumuşak edit sağlayan diğer imkanlardan faydalanmaksızın direkt olarak geçirilmesi. edit olarak da bilinir.

Assembler; Makine dilinde program üreterek bilgisayar tarafından doğrudan işletilebilmesini sağlayan bilgisayar programıdır.

Assembly language; Assembler dili.

ATM; Frame Relay Servisi'nin daha yüksek hızlara (45 Mbps) çıkmasını sağlayacak ATM teknolojisi üzerinden verilmesini kapsamaktadır.

Attachment (ilişik); E-mail mesajlarıyla birlikte gönderilen dosyalar.

Attribute; HTML sayfalarında kullanılan kontrollerin (TAG) aldığı parametrelerdir. Herbir parametre kontrole yeni bir özellik ekler. Bazı parametreler değer alır, bazıları ise olduğu gibi kullanılır.

Audio mixing; Mic-Mikser veya diğer bir ses miks cihazı kullanılarak değişik kaynaklardan bir audio trak yaratılması.

Audio track; Audio sinyallerini taşıyan videoteybin bir bölümü.

Audiospace (ses alanı); Sesin özel bir etki yapabilmesi için çeşitlendirilmesi.

Authentication; Doğrulama

Authorware; Çok medyalı gösteriler yaratmak için kullanılan ortaya çıkaran ve dahil edilmesi gereken video ve audio elemanlarının belirten geliştirilmiş yazılım programları.

Autorec sensor; Ses kaydını en doğru seviyesinde gerçekleştiren algılayıcı. Bu düğmeye basıldığında müzik kaynağı 7 saniye kadar incelenir ve en doğru kayıt seviyesi belirlenir.

Aux; Yardımcı elemanlar; müzik setine TV, kompakt disk, video ya da bir başka müzik kaynağının bağlanabildiği soket.

AVC; Otomatik volum kontrolü (Volum= alçak frekans sinyalinin büyüklüğü).

AVI; Ses ve Video özelliklerinin bir arada kullanılabildiği dosyalar. Window's un Medya Aygıtı öğesi üzerinden ulaşılabilir.

AWK; Unix'in özelliklerini de taşıyan oldukça güçlü bir "yığın dilidir." Awk, Unix kabuğunun dosya işleme arabirimlerine, "C" benzeri yapısal programlama gibi bir çok ilave getirir.

Axis; Uzunluğu ölçümü veya konumların tesbiti için başvuru sabit bir hat.

Background (zemin); Web sayfalarının, üzerine metin ve resim yerleştirilen kısmın tamamı.

Bitmap; Noktalar ya da piksellerle oluşturulmuş resim türü.

Bookmark (yer imi); Web'de beğenilen ve konumu kaydedilen yerler.

Border (kenarlık); Web sayfalarında resim ve tabloları saran çizgiler.

Browse (taramak); En geniş kapsamlı kategorilerden en dar kapsamlı kategorilere doğru yapılan yolculuk.

Browser (tarayıcı); Web'de dolaşmak için kullanılan yazılım.

Byte; Sekiz data biti, bir parti bitten meydana gelen bir alfabetik veya özel karakterdir. Genelde ASCII kodludur.

Bytes; Genelde 8'bit'ten oluşan dikey ve yatay olarak ekranda gösterilen pixel'lerin sayısının temsil eden bir bit grubu. Data'resolution'u ile bu iki faktör görüntünün kalitesini tesbit ederler. Daha çok sayıda pixel'i görüntülemek için, daha fazla hafıza ve fazladan 'peripheral'lar gerekir.

Cache (ön bellek); Geçici dosyaların sabit diskte kaydedildiği yer.

Campus Wide Information System; CWIS CWIS Gopher'larında etkinlik takvimleri, telefon ve adres rehberleri, kurs programları, bölüm katalogları, ve üniversite camiasını ilgilendiren her türden bilgiye erişilebilir.

Carbon copy (Cc: (karbon kopya); E-mail mesajın bir kopyası, mesajın bir örneği de bu alanda adresi yazılı kişilere yollanır.

Chat group (sohbet grubu); Aynı anda online olarak konuşabilen kullanıcıların oluşturduğu grup.

Client-server (istemci-sunucu); İki bileşenli program. Birinci bileşen kullanıcı bilgisayarında (istemci) çalışır, diğeri ise ana bilgisayar (sunucu) üzerinde çalışır.

Connection profile (bağlantı profili); Servis sağlayıcının telefon numarasının ve bağlantı ayarlarının kayıtlı olduğu dosya.

Control (kontrol); ActiveX programlarına verilen ad.

Conversion (dönüştürme); Bir resmin formatını değiştirme işlemi.

Dialog box (iletişim kutusu); Bilgi girilen ya da seçimler yapılan bir Windows öğesi.

Digital data (sayısal veri); Bilginin bilgisayar tarafından işlenen ve aktarılan hali.

Domain (alan); Bir URL'nin, ana bilgisayarın adını ve bağlı olduğu ağ tipini belirten kısmı.

Domain Name System; DNS İnternet üzerindeki ana bilgisayarların listesini tutan bilgisayar.

Downloading (indirmek); Bir ağ bilgisayarından kullanıcı bilgisayarına dosya aktarma işlemi.

Electronic mail (elektronik posta); Her türlü (LAN... İnternet) ağ üzerinden gönderilebilen mesaj.

Embedded audio (gömülü ses); Bir Web sayfasına içerden bağlı, önceden kaydedilmiş ses.

Expire (zaman aşımı); Herhangi bir haber grubundaki mesajın artık okunamaz olduğunda, zaman aşımına uğranmış durumu.

Extensible (genişleyebilirlik); Bir programın, başka bir program tarafından yeni işlevler eklenebilme yeteneği.

Favorites (favoriler); Kullanıcının Web'de yeniden görmek isteyebileceği siteler.

File Transfer Protocol; FTP Bilgisayarlar arasında dosya alışverişini sağlayan bir internet protokolü.

Find (Bul); Web sayfalarında sözcük aramayı sağlayan komut.

Flame (dalaş); Kırıcı nitelikteki e-mail mesajı ya da haber makalesi.

Folder (klasör); Sabit diskinizdeki dizin ve alt dizinlere verilen bir diğer ad.

FTP account (FTP hesabı); Dosya alışverişi yapılmasını sağlayan bir bilgisayarda açılmış hesap.

FTP server (FTP sunucusu); Dosya indirmeye izin verilen uzak bilgisayarların adı.

Gateway (ağ geçidi); Mesaj ve veri alışverişi amacıyla bir ağı bir başka ağa bağlayan bilgisayara verilen ad.

Gopher; Bilgiyi ardışık mönüler halinde düzenleyen bir program.

Gopher site (Gopher sitesi); Gopher mönüleri sunan internet bilgisayarlarına verilen ad.

Gopherspace (Gopher uzayı); İnternetteki tüm Gopher bilgisayarlarının oluşturduğu bilgi alanına verilen ad.

Graphics Interchange; Format - GIFCompuServe tarafından yaratılan ve Internet Explorer tarafından da desteklenen bir grafik formatı.

Graphical User Interface; GUI Bir gösterme aygıtı aracılığıyla programlar çalıştırmayı, komutlar vermeyi, bilgisayarla etkileşim kurmayı sağlayan görsel temelli çalışma ortamı.

Header (başlık); E-mail mesaj penceresinin, To:, Cc: ve Subject: alanlarını içeren üst bölümü.

Hierarchical (hiyerarşik); Genişten daraya doğru uzanan düzen.

History folder (geçmiş klasörü); İnternet kullanıcısının son 20 gün içerisinde ziyaret etmiş olduğunuz Web sayfalarının kayıtlı olduğu klasör.

History list (geçmiş listesi); İnternet kullanıcısının belli bir süre boyunca uğradığı tüm Web sayfalar listesi.

History window (geçmiş penceresi); History klasörünün içeriğini gösteren pencere.

Hits (vuruş); Arama motorundan alınan her bir sonuç.

Home page (ana sayfa); Bir Web sitesindeki ilgili diğer sayfalara bağlantı sağlayan asıl sayfa.

Host computer (ana bilgisayar); Sitenin yerleştirildiği internet bilgisayarı

İmport (aktarma); Harici bir dosyayı (Örneğin resim, ses) programın içine aktarmak.

İnbox (gelen kutusu); Elektronik postada gelen mektupların tutulduğu yer.

İndex (indeks); Belli kategoriler halinde düzenlenmiş Web sitesi.

Integrated Services Digital Network; ISDN Yüksek hızlı bir ağ bağlantı türü.

İnteractive (etkileşimli); Bir Web sayfasının etkileşimlilik özelliği ile; kullanıcı o sayfa üzerinde daha fazla denetim olanağına kavuşur.

İnternational globe (uluslararası küre); İnternet Explorer durum çubuğu üzerinde bulunan bir simge olup, kullanıcının başka bir dil seçmesine olanak sağlar (eğer bilgisayara birden fazla dil kurulmuş ise).

İnternet (internet); Ağların ağı. Dünyanın en geniş ağı. Veri ve mesaj alışverişi.

İnternet Protocol; IP Bilgisayarın Web adreslerini tanımakta kullandığı sayısal bir protokol.

Java; Sun Microsystems tarafından geliştirilen bir programlama dili olup programcılara, Web sayfaları için etkileşimli programlar yazma olanağı sağlar.

Joint Photographic Experts Group; JPEGWeb üzerinde gösterilecek resimler için milyonlarca renk desteği veren bir grafik standardı.

jump (atlama); Bir Web sayfasından diğerine geçmek.

Kamera; Görüntüyü elektriksel işaretlere çeviren sistem.

Kermit; Kolombiya Üniversitesi tarafından geliştirilmiş popüler bir dosya aktarma protokolü. Kermit birçok işletim sisteminde çalıştığı ve kullanımı kolay olduğu için oldukça yaygınlaşmıştır.

Key (anahtar); Video imgesinde bir delik açarak (elektronik olarak) bir görüntü veya bir renk eklemek suretiyle elde edilen özel bir efekt. Anahtar deliği bir video kameranın veya bir CG'nin sinyalleri ile elde edilebilir. Sonuç süper empozisyona yakın, hatta daha temiz ve parlatılır. Anahtar genellikle "title"ler (jenerik) için kullanılırlar.

Key frame; Cel animasyonunda bir sekansın başlangıcını ya da sonunu belirten görüntü.

Keyer; Bilgisayar grafiklerinin görüntüsünü, video görüntüsünün üstüne almak için kullanılan bir cihaz. Genelde bir genlock parçasıdır.

Keyword (anahtar sözcük); Kullanıcının arayacağı bilgiye ilişkin sözcük ya da ifade.

Kilobyte (K veya Kb); 1.024 Bayt.

Kilohertz (kHz); 1000 hertz.

Kiosk; Bir PC ve dokunmatik ekrandan oluşan bir sistemdir. Kullanıcı klavye ve fare kullanmadığı gibi bilgisayar da görebileceği zarar ve estetik nedenlerden ötürü bir kutu içinde saklanır. Küçük bir yazıcı ekiyle kioskların yazılı materyal verebilen mekanizmalar şeklinde kullanılmaları da mümkündür. Basit bir PC ve dokunmatik ekrandan oluşan bu sistemin kullanım alanlarına her geçen gün bir yenisi eklenmektedir. Firmalar kioskları satış ve pazarlama desteği, tüketici enformasyon merkezi, araştırma merkezi olarak veya reklam amaçlı kullanabilirler. Kiosklar; tüketicinin, herhangi bir faaliyete bilet alma, rezervasyon yapma hatta sipariş verme gibi isteklerine cevap veren sistemler olarak da kullanılmaktadır. Kolay taşınabilmesi, düşük kurulma bedelleri ve kapladığı alanın küçüklüğü nedeniyle istenilen yere (alışveriş merkezi, süpermarket, tiyatro, otel vs.) konulabilir. Kioskların bu iletişim ağı aracılığıyla birbirleriyle haberleşmesi mümkün olduğu gibi, şirket bünyesinde kurulan bir merkez birim aracılığı ile istenilen aralıklarla bilginin güncelleştirilmesi de mümkündür. Enformasyon veriminin yanı sıra, kullanıcıya sordukları sorularla kiosklar birer data toplama merkezi olarak ta kullanılabilir. Toplanan bilgiler yine bir ağ aracılığıyla ana merkeze aktarılabilir ve analiz programları sayesinde istenilen çerçevede raporlar alınabilir.

Knowbot; Deneme safhasında bir rehber hizmeti, beyaz sayfalar (white pages),

Kutra; CAD/CAM kullanıcıları veya yoğun olarak grafik ağırlıklı uygulamaları kullananlar için digizer tabletler.

list manager (liste yöneticisi); Tartışma listesinin tüm işleyişinden sorumlu olan bilgisayar.

Listserv; Tartışma listelerine verilen bir diğer ad.

Live continuous sound (canlı sürekli ses); Tıpkı bir radyo istasyonunda olduğu gibi, bir ses akımı dinletici tarafından dinlenebilen ses türü.

Local Area Network; LAN Mesafe olarak birbirine yakın bilgisayarların birbirine bağlanmasıyla oluşan ağ tipi.

Local buffer (yerel tampon); Canlı sürekli seslerin, kullanıcı bilgisayarındaki ses kartı tarafından çalınmasından önce bilgisayarında kaydedildiği yer.

Login ID (giriş kodu); Kullanıcının FTP sunucusu ya da Telnet hesabı için hesap adı.

Mail folders (mektup klasörleri); Kullanıcı tarafından, e-mail mesajlarını düzenlemek amacıyla oluşturulmuş klasörler.

Mailing list (tartışma listesi); Listesindeki çok sayıda üyeye e-mail mesajı dağıtabilen bilgisayarda çalışan program.

Main window (ana pencere); Etkin Web sayfasındaki metin, resim ve benzeri grafik nesnelerin görüntülediği pencere alanı.

Menu bar (mönü çubuğu); Internet Explorer'ın işleyişini denetim altına almak amacıyla oluşturulmuş bir dizi mөнünün yerleştirildiği çubuk.

Message thread (mesaj zinciri); Aynı konuda yapılan tartışmaların oluşturduğu mesaj dizisi.

Meta-search (meta-arama); Kullanıcının arama talebini aynı anda birden fazla arama motoruna yönlendirebilen ve sonuçları toplu halde sunabilen araç.

Multipurpose Internet Mail Extensions; MIME Kullanıcının E-mail mesajlarında ek özellikler kullanabilmesine olanak sağlayan bir internet mail standardı.

Modem Sayısal verileri (bilgisayar verisi); telefon hattı üzerinden örneksel veriye (sesli iletişim) (ya da tam tersi) dönüştürebilen donanım aygıtı.

Navigating (gezinti); Gopher uzayında bir Gopher mөнüsünden diğerine geçmek.

Network (ağ); Birbirine bağlanmış bilgisayarlar topluluğu.

Network backbone (ağ omurgası); Bir dizi ağı birbirine bağlayan büyük ağ.

Network-to-network interface - NNI (Ağ-Ağ Arabirimi); Frame Relay Servisi veren ağlar arasındaki bağlantıları tanımlar. Bu tanım Frame Relay Servisinin dünya çapında verilmesine olanak sağlar. Frame Relay yüksek hız ihtiyacından dolayı öncelikle LAN-WAN-LAN bağlantısında uygulama alanı bulunduğu için LAN bağlantılarına uygun PVC desteğine dayalıdır.

News server (haber sunucusu); Haber gruplarını kullanıcılarına sunan bilgisayar.

Newsgroups (haber grupları); Konulara göre ayrılmış yorum alışverişi.

Newsreader (haber okuyucu); Haber gruplarından gelen mesajları kullanıcının okumasını sağlayan istemci program.

OCR; Yazılı veya basılı karakterlerin makina tarafından ve foto-elektrik transuderlerden gelen girdilere dayanarak tanınması.

On-screen silde; Direkt olarak bilgisayar terminalinden projeksiyonu yapılan bir grafik imgesi.

Online editing; Master bandın orijinal yapımdan monte edildiği on edit safhası

Online service (çevrimiçi servis); İnternete erişimi sağlayan ve özel hizmetler sunan, America Online ya da CompuServe gibi, ulusal ölçekli şirketler.

Open look (açık bakış); Çok hedefli ve çok açılım sağlayan bir grafik 'interface'i.

Operand; Bir işleme katılan data çeşidi veya büyüklük, çokluk anlamına kullanılır. Operand genellikle bir instructionun adres bölümü için kullanılır. Fakat bir sonuç veya parametre, işletilecek bir sonraki instruction için adres veya isim göstergesi olabilir.

Operasyonel; İşlemsel.

Operate; Çalıştırma tuşu (=on)

Operating system; Bir bilgisayarın yeteneklerini yöneten bir yazılım. İşlem tablosu, dosyalama ve hafıza yönetimi ve kumanda yorumu gibi fonksiyonları vardır.

Operator; Bir işlemi gösteren semboldür ve kendisi, işlemin nesnesidir, yapılan işlemi gösterir. Örneğin (+), toplama; (-), çıkarma operatörüdür.

Optical disc; Laser ışını kullanarak dijital bilgi kaydeden ve tekrar üreten bir video disk kopylama cihazı.

On screen display; OSD Televizyon veya video ile ilgili komutların ekranda belirmesi. Ses, ışık, kontrast ve ışık ayarları bir grafik halinde ekranda gösterilebilir.

OSF/MOTIF; Geniş bir bilgisayar çerçevesi içinde standartlar sağlayan bir grafik kullanıcı 'interface'. X Windows sistemi ile uyuşan herhangi bir platforma taşınabilir.

OTR; Tek tuşla kayıt yapan sistem.

Out-Point; Bir edit işleminin sona ermesi. 'End Point' (son nokta) olarak da adlandırılır.

Outbox (giden kutusu); E-postaların gönderilmek üzere mesajların tutulduğu yer.

Output; Bilgisayar sonucu veya işlenmiş data.

Overload; Aşırı yüklenme.

PC Card (PC Kartı); Diz üstü bilgisayarlarda bulunan PCMCIA yuvalarına takılan ve bir kredi kartı büyüklüğündeki aygıt.

Place holder (yer tutucu); Tam olarak görüntülenememiş Web sayfalarında resimlerin yerine görüntüleneni şey.

Plug and Play (Tak ve Çalıştır); Bir donanım aygıtının bilgisayara takıldığında, herhangi bir ek ayara gerek kalmaksızın, bilgisayarın işletim sistemi tarafından anında algılanabilmesini anlatan bir standart.

Plug-in Navigator'in; genişleyebilirlik niteliğinden yararlanarak ona ek işlevler kazandıran programlara Netscape'in verdiği ad.

Post Office Protocol; POP3 Ana postane bilgisayarından kullanıcıların e-mail okumalarını sağlayan popüler bir protokol.

Point to Point Protocol; PPP Modem aracılığıyla internet bağlantısı kurmayı sağlayan standart bir iletişim yöntemi.

Prerecorded sound (önceden kaydedilmiş ses); Bir tür bilgisayar ses dosyası.

Profile (profil); e-posta ya da benzeri herhangi bir mesaj alışveriş uygulamasına bağlı iken kullanılacak servislerin listesi.

Protocol (protokol); Bilgisayarlı iletişimi düzenleyen kurallar dizisi.

query (sorgu); Arama motorlarına bir arama talebinde bulunmanın diğer adı.

quick link (hızlı bağ); Links araç çubuğunda bulunup, belli Web sayfalarına çabuk ulaşmayı sağlayan düğmelere verilen ad.

Recreational Software Advisory Council; RSAC Web sitelerini sakıncalılık düzeyine göre derecelendiren ve kar amaçlı olamayan grubun adı.

Refresh (tazelemek, yenilemek); Web sayfasını yeniden yüklemek.

Relative address (göreceli adres); Bir dosyanın o anki konumu.

Render (işlemek); Bilgisayarın HTML komutlarını yorumlayarak Web tarayıcı ekranında görüntüleme işlemi.

Search (arama); İnternet kullanıcısının belirteceği anahtar sözcüklerin arama motoru tarafından veri tabanındaki sözcüklerle karşılaştırılarak denk gelen sayfa adreslerinin listelenmesi işlemine verilen ad.

Search engine (arama motoru); Web siteleri ya da internet üzerinde arama yapan programlara verilen ad.

Security ratings (güvenlik düzeyleri); Sakıncalı içeriğe sahip sitelere erişimi önleyen içerik filtre düzeyi.

Shortcut (kısayol); Kendisinin bulunduğu yerden başka bir yerdeki bir dosya ya da programa yol gösteren küçük dosyaların adı.

Simple Mail Transfer Protocol; SMTP İnternet üzerinde elektronik mesaj göndermeyi sağlayan popüler bir protokol.

Start page (başlangıç sayfası); Browser penceresinde tanımlanabilen ve erişilip görüntülenecek olan ilk Web sayfası.

Status bar (durum çubuğu); Etkin Web sayfası hakkında bilgi veren ve tarayıcı ana penceresinin altında bulunan çubuğun adı.

Subdirectory (alt dizin); En üst düzeyde bulunmayıp başka bir dizinin içerisinde olan dizinlere verilen ad.

Subjectline (konu satırı); E-mail mesajlarının, içeriği kısa ve öz olarak tanıtan başlık kısmı.

Submenu (alt mönü); Bir önceki mönüde bulunan bir seçenek aracılığıyla açılan mönülere verilen ad.

Subscribe to a mailing list (bir tartışma listesine üye olmak); Tartışma listelerine katılma başvurusu yapma işlemi.

Subscribe to a newsgroup (bir haber grubuna üye olmak); İzlemek istenilen haber grubunu, haber grupları listesine eklenmesi.

Tag (etiket); HTML komutlarına verilen bir diğer ad.

Transmission Control Protocol/Internet Protocol; TCP/IP Bilginin internet üzerinde küçük parçalar halinde aktarılmasını sağlayan protokol.

Telnet; Bilgisayarın aptal bir terminalmiş gibi yaparak başka bilgisayarlara bağlanmasını sağlayan programa verilen ad.

Temporary files (geçici dosyalar); Yakın zamanda ziyaret edilmiş Web sayfalarının kopyaları.

Terminal (uç birim); Ana bilgisayara bağlı monitör ve klavyeden oluşan sisteme verilen ad.

Title bar (başlık çubuğu); O andaki Web sayfasının adını gösteren ve üzerinde minimize - maximize düğmeleri bulunan ve pencerelerin üst kısımda yer alan çubuğun adı.

Toolbar (araç çubuğu); Sık kullanılan komutlara kısa sürede ulaşabilmeyi sağlayan düğme grubu.

Top-level domain (üst düzey alan); URL adreslerinin, ne tür bir adres olduğunu (ticari, kurumsal, eğitim...) belirten ve üç harften oluşan kısaltma (com, edu, org...).

Uniform Resource Locator; URL Web adresleri

UNIX Bell Laboratories; tarafından geliştirilen çok kullanıcıli bir işletim sistemi.

Unsubscribe (üyelikten ayrılma); Kullanıcı adının tartışma listesinden silinmesi.

Uploading (yüklemek); Bir bilgisayardaki dosyayı ağ üzerindeki başka bir bilgisayara aktarma işlemi.

Usenet; internet üzerinde, haber grubu mesajları alıp veren ve birbirine bağlı bilgisayarlar topluluğu.

User to network interface -UNI (kullanıcı ağ arabirimi); Fiziksel bağlantı tanımları, veri transferi, tıkanıklık yönetimi ile PVC'lerin (kalıcı sanal devre) yönetimini kapsamaktadır.

VDOWAVE; VDOW ave hareketli görüntüleri sıkıştırmakta kullanılan ilginç bir yöntemdir. Bu yöntemin en somut örneği VDOLive'dir. Bu aygıt popüler Web tarayıcılara eklenerek eş-zamanlı videoların büyük ölçüde sıkıştırılarak görüntülenebilmesini sağlamıştır.

Very Easy Rodent Oriented Net-Wide Index to Computerized Archives; VERONICA Nevada Üniversitesinde geliştirilmiş olan Veronica, binlerce gopher servisindeki her bir menü maddesini içeren devasal bir veritabanıdır. Devamlı güncellenen Veronica veritabanı, birçok gopher menüsünden bulunabilir. İnternet dahilindeki Gopher sitelerinin % 99'unun kayıdı bulunan Veronica Gopher adresi arayanların ilk uğradıkları nokta olmakta.

Video Graphics Aray; VGA IBM PS/2 EGA'ya uyumlu grafik cihazı. Analog monitörleri de destekler.

Video High Density; VHD Yüksek yoğunluklu video disk. Üç renk sistemine de uyur. Amerika'nın 525, Avrupa'nın 625 satırlı TV ekranlarına adapte olabilir.

Viewer (görüntüleyici); Kelime işlemci, hesap tablosu, ya da sunu programlarınca yaratılan belgelerin okunmasını sağlayan bir add-on tipi yazılım.

Virtual reality; Kullanıcının müdahale edebildiği 3-boyutlu ortama verilen addır. Sanal gerçeklik sayesinde kişi illüzyonlarla yaratılmış 3-Boyutlu dünyaya adım atabilir, oradaki nesnelere iletişim kurabilir.

Virus; Zarar vermek amacıyla kendini programlara kopyalayan, bu programlarla ilişki kuran, sistemdeki diğer programlara da yamanarak yayılan program.

Visual Basic; Görsel diller içerisinde, gerçekten esnek bir dil olması, üzerinde herhangi bir değişkenliğin kısa zamanda yapılabilmesi büyük avantaj. Esnek bir dil oluşu nedeniyle uyumlu çalışma özelliği ileri düzeyde. Günümüzde Visual BASIC'in 4.0 versiyonu bile çıkmıştır.

Visual search; Video kameralarda çekilen görüntülerin kontrol edilmesini sağlayan ve normalden üç misli hızla yapılan arama.

Volatile memory; Geçici bellek.

VRML; 3 boyutlu görüntüleri taşıyabilecek şekilde Web sayfaları oluşturabilen bir dil.

VSAFE; Bilgisayarlardaki virüs hareketlerini izleyebilen yazılım

Wallpaper (duvar kağıdı); Masa üstü ögesine serilen resim.

Web address (Web adresi); Bir protokol, ana bilgisayar adı, alan adı, port numarası (gerekliyse), izin ve dosya adından oluşan URL.

Web page (Web sayfası); Web üzerindeki hiper metin belgeler.

Web server (Web sunucu); İnternet üzerinde Web sayfaları sunan bilgisayar.

Web site (Web sitesi); Bir ya da daha fazla Web sayfasını barındıran bilgisayar alanı.

Wide Area Information Servers; WAIS Networkler arasında çok büyük miktarlarda bilgiyi indeksleyerek aranabilir bir veri tabanı oluşturup bunu kullanıma sunan ticari bir yazılım paketi.

Wide Area Network; WAN Geniş bir coğrafya üzerine yayılmış olan bilgisayarların oluşturduğu ağ.

World Wide Web; WWW Web sayfaları ve ilgili kaynakların bir araya gelerek oluşturduğu internet hizmeti.

Y-axis; Bir tablonun genellikle data rakamının bulunduğu dikey çizgisi.

ZIP PKZIP; kullanılarak sıkıştırılmış (daha küçük dosya boyunda, ama eşdeğer bir dosya yapılan) bir dosya "zip" dosyası olarak adlandırılır. Dosya uzantısı "zip"tir.

Zoom; Lens Devamlı değişken, görüntüsel uzaklıktaki lens.

ZyXEL U1496 Plus (Modem); Geniş LCD ekranı ve menü sisteminin kullanım kolaylığı, 57600/14400bps veri ve 14400 faks hızının yanında ses işleme yeteneği, ayrıca özel protokolle de olsa 19200bps transfer hızı, bu modeli yüksek fiyatına rağmen cazip kılan modem türü.

Diğer e-kitaplar için; <http://blog.kmk.net.tr/ekitaplar.html>

Bilgi almak için; 0850 333 0 565 veya bilgi@kmk.net.tr

KMK BİLGİ TEKNOLOJİLERİ A.Ş.

Mersis No: 0564057618200015 - Ticaret Sicil No: 970475

DAP Royal Center Altayçeşme Mahallesi Çam Sokak No:16 D. Blok Daire:28 Kat:7
Maltepe / İSTANBUL

kmk®